

ברית המועצות

נכדי

המהפכה

בעוד שבועיים תחוג ברית המועצות את היובל ה-50 למהפכת אוקטובר. ואיפה נמצאים הרוסים, אחרי 50 שנות סוציאליזם?

בהרבה מאוד מקומות — ורובם טובים, יחסית. על כל פנים, התשובה המתקבלת משרה של דיווחים עיתונאיים מערביים, פרי מסעותיהם של שליחי עתונים אמריקאיים, צרפתיים ומערב-גרמניים — שיצאו לסקור את ברית המועצות 1967. יש לחם. השינוי היסודי ביותר בחיי הרוסי הממוצע, בשנת 1967, הוא שבפעם הראשונה בהרבה זמן הוא מסוגל לאכול לשובעה.

והעובדה ששורר בה מישטר סוציאליסטי — נראית, לפעמים, מיקרית לגמרי. קובעת הרבה יותר העובדה שזוהי מדינת רוחחה טיפוסית — הקרובה הרבה יותר לארצות הברית, מכחינת האינטרסים שלה, מאשר לסין העממית, ההיסטרית, הרעבה — ומשום כך, המסוכנת.

ביאפרה "ירושלים לא נפלה!"

ביאפרה היא הישראל של אפריקה! כבר טענו, בתחילת מלחמת השיחור של ביאפרה, חסידיו של מנהיג שיבטיהאיכו המזוקן, אוג'וקו (34).

השבוע טען המנהיג באונוני כתבים זרים: "אנוגו, בירת ביאפרה החפשית, היא ירושלים של אפריקה. ובדומה לירושלים היא ישראלית — גם אנוגו לא תיפול!" קלף ישראלי. אוג'וקו, מנהיגם של שמונה מיליון בני-שבט איבו, עובדי אלילים

צעירה רוסית, דגם 1967

קומוניזם: סוציאליזם + חיסת יבוא קנדית

נוצריים, לא שיחק במיקרה את הקלף הישראלי. כי אויבו אנשי ממשלת ניגריה בראשותו של הגנרל גובון, ראש הכת הצבאית, הם ברובם המכריע מוסלמים.

לאנשי גובון היתה, כמובן, השקפה אחרת לגבי אנוגו, עיר-המיבצר של המורדים: "ה' עיר נפלה לידנו", טענו, "כוח האיבו נשבר". הדבר הוכחש נימרצות על-ידי אוג'וקו, שהשליך בקולו התרבותי, פרי שנות לימוד באוקספורד, אתגר:

"יבוא גובון ויקבע יום בו תתקיים מסיבת העיתונאים שלו באנוגו! הציע. נשק צ'יבי. עד שגובון יעשה כן, נשאר המצב מעורפל למדי. מה שברור כבר עכשיו הוא שברית המועצות וצ'יביה ממשיכות לספק לניגריה טאנקים, מטוסי מיג-17 ואיליושיין-29, רי ארטילריה כבדה.

על אף כוחהאש הכביר של הממשלה המרכזית, נאבקת ביאפרה למען עצמאות אמת — מאחר ושיבטיהאיכו היו, מאה, מדוכאים על-ידי הרוב המוסלמי. ונוסף לנקודה העדתית והאידיאולוגית היו לבני-איבו גם סיבות טובות אחרות להילחם עד לסוף המר או לניצחון: "אם ניכנע — יש להניח שלמעלה כי מחציתנו ייטבו על-ידי הניגרים", קבע, בפשטות, אחד מקציני-המטה של אוג'וקו. בני-איבו כבר שילמו מיקדמה יקרה בערים ובכפרים שנכבשו בחזרה על-ידי הצבא הניגרי. שם הוצאו להורג או "מתו במיקרה", עד כה, כ-30 אלף איבו, תוך-כדי עינויי תופת והסגנות רצח המוניות.

היו שנים, בעיקר בזמן המלחמה ובזמן הסיפורים, שלא לדבר על ימי-הרעב הגדולים, בהם אכל הרוסי כרבע ממה שאכלו פועלים אירופיים, באיטליה הפאשיסטית או בגרמניה הנאצית.

היום יש די אוכל, די לחם — וכבר לא כתוצאה מן החיסה הקנדית המיובאת, שהולידה את הברדיה: "קומוניזם הוא סוציאליזם פלוס חיסת-יבוא מקנדה."

בתחום אחר, החינוך, צועדת ברית המועצות בראש העולם כימעט: רוב ה' אוכלוסייה קורא וכותב, המוכשרים שב' תלמידי-תיכון הופכים סטודנטים, והארץ כולה מתעניינת בקולטורה, כאיש אחד.

אולי במקצת חוסר-הומור, ובלי התחשבות בציביליזציה הממוכנת של המאה העשרים. אבל זה צפוי, בארץ בה התרבות והחינוך מודרכים מלמעלה.

מבחינה מדינית, נישאר הרוסי צייתני — וממושע. השפע הכלכלי גם מעודד אותו לצדד עם ממשלתו, לשנוא את האמריקאים (קצת) ואת הסינים (הרבה) ולרצות שגרמניה לא תקום על רגליה, מבחינה צבאית, לעולם. על רוח דמוקרטית אין מה לדבר, להוציא את הסופרים הנמקים במחנות-הסגר, על כי העזו להיות חריגים. אבל במערב היו סוקלים חריגים כאלה כקומוניסטים, כי דברי אחד הסטודנטים המוחה תדירות נגד הצנזורה הספרותית במוסקבה.

יש מכנה. מבחינה היסטורית אין ה' צעיר הרוסי יודע הרבה יותר מעמיתו המערבי על מלחמת-העולם השנייה והזמנים שלפני כן.

על אף חינוך-החובה הפוליטי שלו, או אולי בגללו.

משום כך, הוא רואה בסטלין דמות מעורפלת ופאטרויסית. הוא לא זוכר את מרחק-הדמים של "האבא יוסף הקטן". לעומת זאת, כרושצ'וב, דמות אותה זר כרים עדיין היטב, שנוא למדי: "הוא עשה את עצמו מנוחך בעיני המערב, גרם כימעט למלחמה על קובה והעיקר — גרם לחקלאות שלנו לפגור בצער שנים", טוענים עליו הצעירים.

נקודה אחרונה זו, בייחוד, אין הם סולחים לו: היה אם עכשיו כלי-כך טוב, למה אי אפשר היה להיות כך קודם? שואלים. בקיצור: ברית-המועצות היא ארץ שמונה, שוחרת-שלום, ושמרנית למדי.

אלה הזוכים:

בהגלת הפרסים שנערכה על-ידי "פזגז" בין זוגות נישאים, זכו:

פרס ראשון — שבוע נופש נירה ופנחס שלום, גבעתיים. (בתצלום למעלה)

פרס שני — סוף שבוע נופש חנה ויצחק גוהרי, קרית שמונה.

פרס שלישי — מכשיר נייד לפיקניק רות ומשה ויניצקי, חיפה.

"פזגז" מברכת את כל הזוגות הנישאים ומעמידה לרשותם מבוחר עשיר ומודרני של מכשירים משוכללים, שרות יעיל, אמין ומהיר ואספקת גז דייקנית בכל חלקי הארץ. הזוגות הנישאים בוחרים ב"פזגז" כי

כל הזוגות יכולים לסמוך על **פזגז**

לראשונה בעברית!

א. בן-חנן

אלי כהן
האיש שלנו בדמשק

בכל חנויות הספרים ובדוכני העיתונים